

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

HADITHLES: WAT JE NIET MAG DOEN TIJDENS HET VRIJDAGGEBED

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

📅 22 juli 2025 / 27 Muharram 1447

🕌 Vrijdagsgebed – Beylerbeyi Dergah, Istanbul

As-Salāmu ‘Alaykum wa RaḥmatuLLāhi wa Barakātuh (Vrede, barmhartigheid en zegeningen van Allāh zij met jullie.) **A‘ūdhu biLLāhi mina sh-shayṭāni r-rajīm** (Ik zoek mijn toevlucht bij Allāh tegen de vervloekte Shayṭān.) **BismiLLāhi r-Raḥmāni r-Raḥīm** (In de Naam van Allāh, de Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle.) **Wa ṣ-Ṣalātu wa s-Salāmu ‘alā Rasūlinā Muḥammadin Sayyidi l-Awwalīna wa l-Ākhirīn** (En gebeden en vrede zij met onze Boodschapper Muḥammad ﷺ, de meester van de eersten en de laatsten.) **Madad yā RasūluLLāh** (Hulp, o Boodschapper van Allāh ﷺ) **Madad yā Sādāti Aṣḥābi RasūliLLāh** (Hulp, o Meesters, metgezellen van de Boodschapper van Allāh ﷺ) **Madad yā Mashāyikhinā** (Hulp, o onze eerbiedwaardige sheikhs) **Dastūr Mawlānā Shaykh ‘Abdullāh al-Fā’iz ad-Dāghistānī, Shaykh Muḥammad Nāẓim al-Ḥaqqānī. Madad.** (Toestemming en leiding, Mawlānā Shaykh ‘Abdullāh al-Fā’iz ad-Dāghistānī en Shaykh Muḥammad Nāẓim al-Ḥaqqānī. Hulp.)

1- Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

إِذَا قُلْتَ لِصَاحِبِكَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ "أَنْصِتْ" وَالْإِمَامُ يَخْطُبُ فَقَدْ لَغَوْتَ

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **"Als de imam de khutbah (preek) geeft en jij zegt tegen iemand naast je: 'Wees stil', dan heb je zelf ook iets verkeerd gedaan."** Tijdens de vrijdagpreek is het verboden om te praten. Het vrijdaggebed bestaat uit twee rak‘ah (gebedseenheden) samen met de khutbah, en dat is net zo belangrijk als een gewoon gebed van vier rak‘ah. Er mag dus helemaal niet gepraat worden tijdens de khutbah. Veel mensen praten zonder te weten dat dit niet is toegestaan. Zodra de adhan (oproep tot gebed) voor de khutbah wordt gedaan, moet je stil zijn. Zelfs als je iemand vraagt om stil te zijn, ben je zelf ook aan het praten. En daarmee verpest je je jum‘ah (vrijdaggebed). We moeten hier echt goed op letten. Alhamdulillah (alle lof aan Allah),

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

het vrijdaggebed duurt maar een paar minuten. Wees dus geduldig en praat pas weer na het gebed, in shā'a Llāh (als Allah het wil).

2- Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

إن الذي يتخطى رقاب الناس يوم الجمعة ويفرق بين الاثنين بعد خروج الإمام كالجار قصبه في النار

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **“Wie op vrijdag, nadat de imam is gekomen, over de nekken van mensen stapt en zich tussen twee mensen in zet, is alsof hij zijn ingewanden door het vuur sleept.”** Als je naar het vrijdaggebed komt, zorg dan dat je op tijd bent en rustig gaat zitten. Laat komen en dan proberen vooraan te zitten door mensen op te laten staan, is iets wat sterk wordt afgekeurd. Islām is een religie van adab (goede manieren), van respect en schoonheid. Dus als je komt, kom vroeg en neem een plek zonder anderen te storen. Als je later komt, ga dan achteraan zitten. Alleen wanneer mensen opstaan om de rijen te sluiten, mag je daartussen door lopen.

3- Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

خُرُوجُ الْإِمَامِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ يَقْطَعُ الصَّلَاةَ وَكَلَامُهُ يَقْطَعُ الْكَلَامَ

“Wanneer de imam verschijnt, stopt het gebed. En zodra hij begint te spreken, moet iedereen stil zijn.” Vanaf dat moment mag je niet meer bidden of praten. Alles moet stoppen zodat je volledig kunt luisteren naar de khutbah.

4- Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

مَنْ تَخَطَّى رِقَابَ النَّاسِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ اتَّخَذَ جِسْرًا إِلَى جَهَنَّمَ

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **“Wie op vrijdag over de nekken en schouders van mensen stapt, bouwt een brug naar de hel.”**

Als je tijdens het vrijdaggebed door de mensen heen loopt, is dat alsof je een pad maakt naar Jahannam (de hel). Het is een ernstige fout, en we moeten dit gedrag vermijden.

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

5- Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

مَنْ مَسَّ الْحَصَى فَقَدْ لَغَا

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **“Wie tijdens het gebed met steentjes speelt, doet iets wat niet hoort.”** Als er een steentje of iets anders voor je ligt, haal het weg vóór je begint met bidden. Tijdens het gebed mag je niet bewegen of spelen met dingen om je heen. Je moet je volledig richten op de salah (het rituele gebed).

6- Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

نَهَى عَنِ الْحَبْوَةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَالْإِمَامُ يَخْطُبُ

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **“De Profeet heeft het verboden om op vrijdag tijdens de khutbah in de houding van al-habwah (zitten met een doek om je rug en benen) te zitten.”** Tijdens de vrijdagpreek moet je netjes en met respect zitten. Daarom is het belangrijk dat de khutbah niet te lang duurt, zodat mensen comfortabel kunnen blijven zitten en niet in een houding gaan zitten die niet gepast is of tot andere makrūh (afgeraden) dingen leidt.

7- Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

إِذَا أذن المؤذن يوم الجمعة حرم العمل

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **“Wanneer de mu’adhin (oproeper tot gebed) op vrijdag de adhan doet, is het ḥarām (verboden) om te werken.”** Dit verbod geldt voor mannen, niet voor vrouwen. De adhan waar het hier om gaat, is die voor de khutbah. Vroeger was er maar één adhan, maar later werden het er twee, zodat mensen zich op tijd konden voorbereiden. Na de tweede adhan is het verboden om te werken of te winkelen. Dat verbod geldt maar voor een korte tijd — ongeveer 15 tot 20 minuten — en in die tijd moet je je volledig richten op het vrijdaggebed.

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

8- Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

إِنَّ طُولَ صَلَاةِ الرَّجُلِ وَقَصَرَ خُطْبَتِهِ مِثْلُ مَنْ فِيهِ فَأَطِيلُوا الصَّلَاةَ واقصروا الْخُطْبَةَ
وَإِنْ مِنَ الْبَيَانِ سَحَرًا

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **“Als iemand lang bidt en zijn khutbah kort houdt, is dat een teken dat hij de religie goed begrijpt.”** Het gebed hoort rustig en met aandacht te zijn, terwijl de khutbah kort en krachtig moet zijn, zodat mensen het goed kunnen volgen en er iets van meenemen. Wie dat op de juiste manier doet, laat zien dat hij fiqh (kennis van islamitische regels) en inzicht in de religie heeft. **“Maak het gebed lang en de khutbah kort, want in duidelijke woorden zit kracht.”**

9- Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

كُلُّ خُطْبَةٍ لَيْسَ فِيهَا تَشَهُّدٌ فَهِيَ كَالْيَدِ الْجَدْمَاءِ

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **“Elke khutbah waarin geen tashahhud (geloofsgetuigenis) zit, is als een hand zonder vingers.”** Daarom beginnen we de khutbah met de woorden: “Ashhadu an la ilaha illa Allah, wa ash-hadu anna Sayyidina Muhammadan Abduhu Wa Rasuluhu.” Zonder deze woorden is de khutbah onvolledig — alsof het een lichaam is zonder handen.

10- Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam

De Boodschapper van Allāh ﷺ (vrede zij met hem ﷺ) zei:

ما من عبد يخطب خطبة إلا الله عز وجل سائله عنها ما أراد بها

Onze geliefde Profeet ﷺ zei: **“Iedereen die een khutbah geeft, zal door Allāh ﷻ gevraagd worden wat hij ermee bedoelde.”** Allāh ‘Azza wa-Jalla zal hem vragen wat zijn bedoeling was met de khutbah, wat hij ermee wilde zeggen en wat hij probeerde over te brengen. Moge Allāh ﷻ ons allemaal vergeven.

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Şadaqa RasūluLlāh fī mā qāl, aw kamā qāl ﷺ

De Boodschapper van Allāh ﷺ heeft de waarheid gesproken in wat hij ﷺ zei — of zoals hij ﷺ het heeft gezegd.

Ihda' – Toewijding:

Ziyadatan ila sharafi' 'n-Nabi, sallaLlahu `alayhi wa sallam wa Alihi wa Asahabihi l-kiram, wa ila arwahi jamee'i al Anbiya'i wa l-Mursalin wa Khudama'i sharai'ihim wa ila arwahi al 'Aimmati al arba'a, wa ila arwahi Mashayyikhina fi t-Tariqati n-Naqshbandiyyati l-Aliyyah, khassatan Imamu t-Tariqah wa Ghawthu l-Khaliqah Khwaja Bahauddin Muhammad al-Uwaisiyi l-Bukhari, Sayyidina Abdul Khaliq al Ghujduwani, Mawlana Shaykh Sharafuddin al Daghestani, Mawlana Shaykh Abdullah al Faiz al Daghestani, Mawlana Shaykh Muhammad Nazim Adil al Haqqani, wa sai'ri Sadatina wa s-Siddiqiyun, wa man nahnu fi hadratihim wa jiwarihim, for the souls of all our passed ones, for the souls of all Shaheeds. Li-Llahi Ta'ala, Al-Fatiha.

[(**Vertaling**) Ter ere van de Profeet, gebeden en vrede zij met hem, en zijn familie, en zijn metgezellen, en de zielen van alle profeten en van Zijn boodschappers en van degenen die hun Sharia dienden, en de zielen van de vier Imams. En de zielen van onze Mashayikh van de Meest Vooraanstaande Naqshbandi Tariqa, in het bijzonder de ziel van de Imam van de Tariqa Ghawth al-Khaliqa (de Hulp van de Schepping), Khwaja Bahauddin Muhammad al-Uwaisiyi l-Bukhari, Sayyidina Abdul Khaliq al Ghujduwani, Mawlana Shaykh Sharafuddin al Daghestani, Mawlana Shaykh Abdullah al Faiz al Daghestani, Mawlana Shaykh Muhammad Nazim Adil al Haqqani, en de rest van onze meesters en Siddiqiyun, en aan wie wij in hun aanwezigheid en nabijheid zijn, voor de zielen van al onze overledenen, voor de zielen van alle Shaheeds. Aan Allāh de Almachtige. Al Fatiha.]